

Institucije države da se bore protiv koronavirusa, a ne slobode medija

Skrećemo pažnju domaćoj i međunarodnoj javnosti na nedopustive nedavne poteze državnih organa u Srbiji tokom vanrednog stanja uvedenog zbog pandemije COVID-19 kojima se urušavaju temelji demokratije, vladavina prava, osnovna ljudska prava, a naročito sloboda medija. Osuđujemo [hapšenje novinarku portala nova.rs Ane Lalić](#), kojoj je PU Novi Sad 1. aprila 2020. godine odredila meru zadržavanja do 48 sati zbog, kako je naveo njen advokat, sumnje da bi mogla da ponovi krivično delo, objavljujući tekstove koji izazivaju paniku i nered. Ovakvo tretiranje novinara ne samo da direktno predstavlja kršenje slobode medija, nego stvara efekat zastrašivanja za sve novinare u Srbiji, koji su ključna tačka za adekvatno informisanje građana i građanki ove zemlje.

U teškoj situaciji u kojoj se nalazimo, boreći se sa zaraznom bolesti COVID-19 koja ugrožava sve nas, aktivnosti i mere državnih organa i u vanrednom stanju moraju biti u skladu sa Ustavom Srbije, Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i međunarodnim aktima na koje se Srbija obavezala da će ih poštovati. Jedna od njih je svakako sloboda medija i iznad svega pravo javnosti na tačne, istinite i pravovremene informacije, naročito u situaciji u kojoj pretila opasnost po javno zdravlje celokupnog stanovništva.

[Najava predsednice Vlade Srbije Ane Brnabić da će danas, 2. aprila 2020, svega četiri dana nakon donošenja, Vlada povući Zaključak o informisanju](#) tokom pandemije korona virusa kojim je propisano da sve informacije u vezi pandemije daje isključivo Krizni štab na čijem je čelu predsednica Vlade Srbije, predstavlja pozitivan korak. Nadamo se da je odluku o povlačenju Zaključka Vlada Srbije donela slušajući stavove struke, novinarskih udruženja, pravnih eksperata i međunarodnih organizacija u čijem je mandatu zaštita ljudskih prava, koji su ocenili da [takva vrsta centralizacije informisanja predstavlja cenzuru](#) i drastično narušavanje Ustavom zajamčenih prava i sloboda – slobode izražavanja, slobode medija i prava na obaveštenost. Sa druge strane, smatramo da izjava predsednice Vlade da će [apelovati na relevantne organe da ne bude sličnih privođenja](#) nije u skladu sa Ustavom i načelom podele vlasti, zbog toga se može smatrati pritiskom na tužilaštvo od strane izvršne vlasti, što je postalo učestala praksa na koju smo i ranije ukazivali.

I dok smatramo da je važno da Vlada Srbije i Krizni štab nastave da objavljuju informacije o broju testiranih, inficiranih, hospitalizovanih, preminulih i građana u kućnoj izolaciji, karantinskom i sličnom smeštaju u Srbiji, o merama koje država namerava da propiše i daje tumačenja nameravanih i postojećih mera, isto tako smatramo potrebnim da, ne samo institucije na nivou Republike Srbije, već i na pokrajinskom nivou i na lokalni (gradonačelnici, štabovi za vanredne situacije itd.), kao i zdravstvene ustanove i zdravstveni radnici, saopštavaju javnosti informacije koje mogu biti od značaja za suzbijanje infekcije. Napominjemo da od pravovremene reakcije nadležnih zavise zdravlje i životi ljudi.

Istovremeno apelujemo na Vladu Srbije da tokom vanrednog stanja uvedenog zbog pandemije COVID-19 sve mere koje donosi, a naročito one koje se odnose na odstupanje od ljudskih i manjinskih prava, propisuje u formi koju nalaže Ustav Srbije i srazmerno potrebi njihovog uvođenja.

Beogradski centar za bezbednosnu politiku
Beogradski centar za ljudska prava
YUCOM Komitet pravnika za ljudska prava

Građanske inicijative

Centar za praktičnu politiku

Helsinški odbor za ljudska prava

Centar savremene politike

A 11 - Inicijativa za ekonomska i socijalna prava

CEPRIS – Centar za pravosudna istraživanja

Nacionalni konvent o EU